

# Stavanger Aftenblad

22. ugegang.

Mandag 18. maj 1914.

Nr. 124.

Fra det verdenskjendte firma  
Alfred Meakin (Tunstall, England)

har vi modtaget et parti av det meget efterspurte spisestel med **blaau kant** og **guldlinjer**. Dette stel, som er et af de mest moderne spisestel, kan sammenstilles efter kjøberens ønske og kan altid senere completeres.

**Brødrene Pedersen**  
Bredgaden 5. —

## STAVANGER 1814-1914

er udkommet og erholdes hos boghandlerne samt

faaes tilkjøbs i Dreyers grafiske anstalt

Kontoret i Hetlandsgaden.

Pris 3 kr.

17. mai feires under større  
tilslutning end nogensinde.

## 10-tusener av mennesker paa benene.

Stavanger-lagets deltagelse gir festen et eget præg.



Saa kom enkelig dagen, som vi alle saa længe har væntet efter, og som vi saa længe har glædet os til. De som nu er naaet op i manddomsaarene, har visstnok alle hvert aars 17. mai tankt frem mot 100 aarsjubileet 1914 og ønsket, at vi maatte bli undt ben tilde, at saa optræde denne dag. Ved den næste store milepæl vil de fægter, som igaar samledes under flaget og fanerne, forlængst være lagt i grav, og andre fægter efter os. Betygnde er det, at i vores fæligheder igaar heltos en repræsentant for femte fæglede efter vor Gidsvoldsmænd — saa langt er et aarhundred, og saa fort er et menneskeliv i forhold til historien . . . .

Store forhaabninger var stillet til dagen . . . langveisfra var fræmedselskabet for at være med . . . de hadde forsatt sine hjem i det fjerne vesten og førelat en kostbar og hyrdefuld færd over vidstrakte lande og det store verbenhav for at saa feire hjemlandets 100-aarige frihedsdag paa hjemlandets jord og blandt hjemlandets folk. Selo fælle vi hjerte-roterne vore stire, naar vi tankte frem mot 17. mai 1914 — den stod for os som en evenlyrdag, rif paa store minber, rif paa glæde og taknemmelighed, men ogsaa rif paa trav til os selv — nu og i de aar som kommer. Vi 17. mai 1914 stillet med større vigt end nogensinde for det spørsmål til os:

Du fægt, hvis hjerte bænder ved dine fæders staa, sig, har du ogsaa tanke, som fylber beret's maal?

Dagen kom, og vi tor trostig st. at selv de dristigste forventninger blev tilfældesfællet. Næst det delige vær — hebre end det var, kunde vi ikke hørest det — tilkommer øren for den helt igjen nem værdige og velsyrlige mindestfest aarets 17. mai-komite og da i første række bens formand,

**Snedkere — Tammermand.**

Vil De nu have et extra godt Kjøb paa Verktøi og Beslag, saa gaa til

**Erling Kvie,**  
Jorenholmen.

### Referat.

Der hersket nof en sorgens stemning i mnage hjem tildig igaarmorges. Man hadde lagt sig under en skyri himmel og med alle merker paa en strængt dag — et 17. mai-vær av rette flaget: hei blaau himmel, en solmæltet dag og flagene solbet ut i frist nordenvind. Men morgenfuglene — og der var mange af dem igaar — vaagnet av regnet, som højet ned fra en graa himmel. Enkelte opførte en liten frigåbsans i sit lette morgenkostyme, mens andre krof under dynen og stak fingre i ørene — saa forstjellig gav stufsen sig utslag. Men det urolige hænde: ba solen steg over sjeldammen i øst, spredte den de graa skyer, drev dem ut over havet, høfde de var kommet, og vi sik maibagen til saa vi bører den i vort sind.

Røffen 7 brønnet den officielle salut — den private var begyndt langt tidligere —, og musiken drog gennem gaterne og kaldte folk paa benene. Og

ben kaldte ikke forgjæves — det myldret ut fra hus og høtte, og gennem alle gater stømmede festslæbte folk ind mot byens centrum.

Fra Valberglaaruet, hvor i sordum dage de gamle folklukuner færdet ut over byen, lod koralmusik i den friske morgen, mens lufthøllerne skmet og gav dagen dens høitidelige daab.

I midtselskab samledes festkomiteen og en række inddudne, deriblandt de høvrende medlemmer af Rosenkilbesfægleten, ved

### Gidsvoldsmændenes grave

paa Ladegaard lirkgaard for at oversætte de mindesmærke, kommunen har reist. Efter man hadde hængt salmen: "Over den høre", affølget af Kommune-korpset, holdt borgermester Nielland en stemningsfuld tale, idet han udtalte omment følgende:

Vi saaer ved grave, men det er ikke som ved grave i almindelighed med sosele an vedom og org, men utsukkende med soelse an glæde og taknemmelighed. Et folk behøver ogsaa grave, men det mangler vi. Den 400-aarig natten rørerst de gamle grave, vi hadde i Norge. Hvad er ikke grave for bindeled i et folk? Hvad tror man ikke, svenske og danske, tyske og franskemænd fæler ved sine foreldregrave i Upsala, Riddarholm, Vadstena, Roskilde og Pantheon? Vi har som sagt ingen. Øste Kirkebygter rev ned den kiste, hvor Kong Sverre ben laa, og vor ulykkelige krig med Sverige ødeløste Halvardsdømmen i Oslo, hvor der hvilte saa mange norske soldater. Men istedet har vi saaet grave efter disse mænd, som gennemvores vort frihedsverk. For mig staar 1814 som et evenlyraar. Mens efter Napoleonens fald i 1814 realitionens bolge stykket over hele Europa, og de fyrster som havde lovet saa meget for at delta i kampen mod undertrykkeren, gav ikke gis fra løsterne . . . med blodsøde af engelske krydsere og med svenske tropper an gamle og prægede soldater under korte hærsøstre mot øst, mens vores magasiner var tomme og vores soldaters utrustning mer end ringe — stod vores soldater saa.

Bore soldaterne idet var den rette. Og Gidsvoldsmændene lot sig ikke rolle hvælven af Carl Johans eller von Essens løkkebrev. De frihedsidser, der var kommet ind i landet fra England og Frankrig, hadde staat fast rot og var gaat dem i blodet. Og paa basis av disse kapitale de en konstitution, som hittil har haaret vor politiske utvikling, og som har gjort det mulig for os at libberstaa ethvert anslag mot vor selvstændighed. Blandt disse mænd var Peter Valentini Rosenkilde. Han var en staut, hæl og uforstået mand, maatte ikke nogen utpræget diplomat, men at hans medborger og hans medrepræsentanter hadde stor tro paa ham, viser hans — desværre fruglesløse — hænkle til Engeland sammen med Christie og Hall. Han deltot også med hæder paa det

Staalbøjler, differdingerbøjler, Kanaljern.  
A/s Stavanger Cementvarefabrik.

Kotjor,  
Hestetjor,  
Klaver,  
Fjøsbaand.  
Joh. Rasmussen & Racine A/s.

Brug Stivetsiet „Altid ren.“

Om Grichstrup ved vi ikke, at han efterlater sig nogen legt her — han døde jo fort efter han var sommet herif. Men Rosenkilde har efterlatt sig legninger her — liste ned i 5te led. Hvorvel kommunen fra gammelt av har overlat Gidsvoldsmændenes grave, er det dog familien, som har den nærmest ret til at hegne om den. Vi har den glæde her ved gravet at se legningerne efter Rosenkilde. Det skal være en ting egentlig at være misundelig, men uten at frænges fridens lov tor jeg dog si, at vi misunder dere, som har den lykke at nedstamme direkte fra en Gidsvoldsmand. Hvilkens højt og opbørs følelse maa ikke bevishtiden herom være!

Med tal for Rosenkilbes virksomhet har Stavanger kommune reist ham dette mindestsmerke, som er godt gjort mest mulig ligt graven over hans son. Der var sol over landet i 1814, der sol over landet ibag, og voresonke er, at der maa være sol over det også i fremtiden!

Ved Grichtrups grav udtalte borgermesteren: "Hr. ordører! Herved overleverer jeg Grichtrups grav til kommunen. Man har vist den piedat at beholde den gamle gravplatte med dens gamle inskription, indfattet i en ny ramme med årstallet 1814-1914. Jeg overlever den høvde til kommunen.

Efter borgermesterens tale nedlaa festkomiteens formand, kaptein Berg, valte kraner paa Gidsvoldsmændenes grave, idet han udtalte:

Baa vegne af 17. mai-komiteen og de titusener av Stavanger-borgere, som ibag fejrer 100-aarsdagen for vores frihedsverk, nedslægger jeg en frans paa Gidsvoldsmændene P. V. Rosenkilbes og Grichtrups grave med underlig tas og

Det var for Dem vi fabrikerte  
**WESTMINSTER**  
A. A.

Ta' ikke imot andre merker!

*Pengeskab*  
Brand- og indbrudssikre.  
Johs. Floor  
Specialforretning  
i Kontorudstyr.

bypælt ærbejdhed for, hvad de gav os til ødel og eie. Maatte Gidsvoldsmændenes faraktersfæsthet, offervilje og fædrelandsfærtighed, deres frejdige mot og sterke tro paa Norges fremtid være et lysende eksempel for den nuværende og kommende fægter.

Oberst Sandberg, som paa morsiden er en ælling efter Rosenkilde, talte paa familiens vegne for utvist opmærksomhet og øre.

Saa sang man to vers av "Over den høre" og den smukke høitidelighed var forbi.

### Barnetoget

sker aar for aar, omrent ikke saa vist som byen sker i folketæt; praktisk talt gaaer alle stolbarn med i barnenes flagtog. Det hører med blandt enhver 5-6 aarings høvde fremtidsmaal at den skal faa bøgnynde i stolen og dermed ha ret til at "gaa i toget 17. mai". En fil dog indtræk av at toget havde saat en ekstraordinær ørling i aar. Det i dogt belt forstand strælende tog var bevidsig talrivers end vanlig.

Der var paa forhaand flaget over at Stavanger-barnens skulde være altsaftslæbige i 17. mai-toget og lidet kunne høverken synges eller rope hurra. Kanske hører det til folkelysten her, at vi ikke er hørt flise til at stræle og til at gi vor stemning luft paa en høitidelig maate. Men at det ikke manglet paa stemning blandt barnene igaar, det kunde alle se og høre; de smaa var livlige, og sangen gik med lire og lyd. Jaar synes det at være stolbarnets Veteraas:

"Høit og frit skal Norges sagre flag", som var den mest populære. Herfor har vel organisten Washington Magnus endel

Grichtrups grave med underlig tas og

tone har aapenbart saat tak i barnenes musikalske følelse. Nok er det: Ingen sang høres saa almindelig i barnetoget som Veteraas' flag sang.

En ny sang saas i toget taar. Det var Storms Stole som hadde anslæft sig en massiv reb tilfælsene. Da barnestolen var samlet i Kongsgaard og her tilfældet op under kaptein Kuaps overlebelse traadte festkomites formand, kaptein Berg frem og henvendte følgende ord til barnene med saa kraftig rost at de hørtes ud over til de fjernehede frøge:

Gutter og piger! Velkommen til Kongsgaard Stolegaard! I vet alle, hvorfor vi samles her ibag og hvorfor vi fejrer 17. mai; det er dog forstalt i historielimerne paa stolen, og I er ogsaa idag blot mindet om det, hvor ved sin stole. Vi samles her for at gi os selv og hinanden et løfte: Vi vil love idag at gjøre vort til, at Norge kan gaa frem i verden og lykke. Og det løfte kan I fratæs begynde at opfylde. Ved at være flittige paa stolen, gode og hjælpe og lydige mot far og mor vil I selv bli lykkelige og gjøre mor Norge lykkelig. Et 3 gange 3 hurra for vort elstede fædreland.

Saa sang barnestolen "Ja, vi elster" og avmarschen efter den opstillede rute begyndte.

De tusener av tilskuere, som hadde

## Da stjernerbaneret blev overlevert



Berthel L. Bellesen taler.





Slide-  
Søndags-  
Jaquet-  
Smoking-  
Diplomat-  
Livkjole-  
Uniforms -

# Dresser

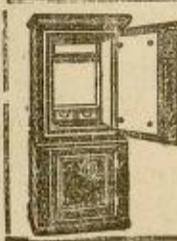
samt alle slags **Frakker - Benklær** o. l. vil De altid være sikker paa at faa i det nyeste og fineste ved henvendelse til os.

Vi garanterer Den 1ste klasses syning og snit, og stoffer og forsager af det bedste, som erholdes, til yderst rimelige priser. Vore førsteklasses forretningsforbindelser og vort store salg i ovenførte artikler vil være en borgen for, at der erholdes det bedste og billigste, som bydes. I blaa "Serges" føres et enestaaende rigt udvalg.

**Holgersen & Heggen**

Østervåg 10 I-II.

Stavanger.



A/S A. P. Foss Fabrik, Kristiania.

Ildfaste STAALSKABE  
Dynamitsikre Laaskonstruktioner.  
Alle Størrelser fra Lager.  
Kun første Klasses Fabrikat.  
Encagent Erling Kvie, Gjennembruddet ved Jorenholmen

## Kjeb Hoffmanns Stivelse!

D/S „Hanseat 1“ og „Hanseat 2“

velges hver Onsdag Aften til Kristiania og Mellemsteder.  
Obs. Skien anløbes paa Indturen til Kristiania.

Hans J. Olsen.

## National Kassaregister

skal benyttes ved

Norges Jubilæumsutstilling 1914.

Udstillingen: (Ved billetsalget og tombo-  
laerne) 8 maskiner

Restaurationsavdelingen

Hr. direktør Holte:

Hovedrestauranten	6	-
Konditoriet	3	-
Sportsrestauranten	4	-
Skarpsnoavdelingen	7	-
Folkerestauranten	3	-
Thepaviljongen	1	-
Skogbruket	1	-
Industrihallen	2	-
Bodegaen	1	-
Huskestua	2	-
Pelspaviljongen	1	-
Ispaviljongen	1	-
Fiskematkjøkkenet	1	-

Forskjellige utstilleres utsalg  
samtidig cigar og chokoladekioskerne 22

Aktieselskabet N. E. Frykholm  
Kirkegaten 20, Kristiania.

## Original Stabil motoren.

Først De bestemmer Dem for kjeb af motor konfererer  
saa med alle dem, som har **Stabil** motorerne, og De  
vil da tage det rette valg.

**Stabil** starter uden opfyring.

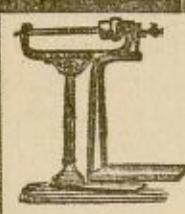
Brændstof petroleum.

Bese motoren igang ombord i færgebaaden „BUØ“. Udstillingsmotor i herr Buchs forretning, Kirkeg. nr. 36.

Ordres optages ved

Johan Lie als,  
Østervåg 26/28.

Karl E. Buch,  
Kirkegaden 36.



## Vægter!

Justerede Maal og Vægter fra Lager.

A/S Viig & Vraalsen

estab. 1879. Vægtfabrik, Kristiania.

Det Bergenske og det Hordenfjeldske Dampskebsselskab.

### Østover.

- Til Kristiania via Kr. sand „Ceres“ Onsdag 20/5 Kl. 11 Fm. R. 6
- Til Vadso & Mell. „Nidelven“ Torsdag 19/5 Kl. 7½ Fm. R. 1 a
- Til Trondhjem & Mell. „Iris“ Torsdag 21/5 Kl. 7½ Fm. R. 8 a
- Til Trondhjem & Mell. „H. Wergeland“ Torsdag 21/5 Kl. 8 Em. R. 7 a
- Til Trondhjem & Mell. „Castor“ Torsdag 21/5 om Aftenen R. 1 b

\* Korrespondenter med Nattoget fra Bergen til Kristiania

### Til Newcastle.

- Til Newcastle „Zeta“ Mandag 18/5 Kl. 11 Aften. R. 8 b
- Til Newcastle „Venus“ Onsdag 20/5 Kl. 11 Aften. R. 8 c

### Til Hamburg.

- Til Hamburg direkte „Sirus“ Torsdag 19/5 Kl. 7 Fm. R. 1 ½

Gode expedere og Passagerer | 1 C. Hiddleston.

indtages ved 2 A. Norman Ulstrup & Søn.

## Mellem Norge og Amerika

vil en Billet hos Brødrene Haabeth

for Hvide Stjerne Linjen via New York eller Boston,  
for Amerika Linjen via Philadelphia eller New York,  
for Hvide Stjerne-Dominion Linjen via Quebec

4 a 5 Dampskeb om Ugen være en Garanti for god Plads, hurtig, bekvem og billig Reise i disse Linjers store og tip-top moderne Dampskeb

Andreas Meling jr.  
Stavanger.

Kjøb og Salg  
af  
Aktier.

Telefon 594. Skagen 26.

### Endel Pigekaaber

— helst smaa Numre —  
extra billigt hos

### I. Østbø

Hj. af Østervåg & Nygaden.  
Husk! Indgang fra Østervåg.

### Vær opmærksom

paa, at hos Erling Kvie er det  
sted i Byen, hvor man kjeber:

Alle Sorter Jernvarer  
Kjøkkenudstyr  
Værktøi og Beslag  
absolut billigt.

Erling Kvie  
Jorenholmen. Ligeoverfor Are & Dahle.

### Barnestramper og Sokker

i mange Kval. og til alle Priser  
hos

### I. ØSTBØ

Hj. af Nygaden & Østervåg.  
Husk! Indgang fra Østervåg.

Anders Hovden: ABCbok bør folk gjeva gamm etter. Det er eit litt himmelblaas ærla, som kjem hoppende inn paa tunet vaar. Og ingen av vaarens fuglar — ikkje svala tilmeirs — gjev slik hugnad som ærla. Saa lat daa denne fine fuglen faa koma inn paa kvart norsk tun; fylga barnet, sitja paa sengestokken um morgenen og vippa med velet. Eg tek knapt munnen for full, naar eg segjer, at nyttaare bok hev knapt komme ut i år...

Eg hev lese bok med stor hugnad — i lag med smaa-gutarne mine, og me hev alle vorte samde um, at det aldri hev vore betre ABCbok i vaart hus. Her er lagd ein gjæv gaalvaas under vaar nynorske heim.

Hulda Garborg: Mi første bok er overlag gjeld og greid. Saa gjeld og greid og god som bek for Landens Smaafolk kan vera. Alt er ljost og lett og vent; det anger av Sol og Blomar, der leikar Kalf og Kje og Lamb paa grøne Vanger. Far og Mor er smille og Verdi stor og fager og underfull endaa ho berre gjeng til Grammen og Stelskogen.

Norig: Ho vil vekkja og næra det vene og gode i barnenaturi den meggja; Me hev fyrr og havt gode abc-baker paa landsmaal, slike som Austlids, Vellesens og Selands, men denne er ein god mun betre.

Kristiania. Jacob Dybwads Forlag.

## Bolinders Raaoljemotorer

er fremdeles de bedste, mest driftssikre og  
brændselsbesparende to-taktsmotorer.

Paa fiskerutstillingen i København 1912 erholt Bolinders raaoljemotor **aller heieste utmerkelse**, idet de opnaadde høieste pointsantal 9,8 og **utstillingens guldmedalje**.

### Reel behandling!

Henvendelse til herr Olaf Jacobsen, Stavanger, eller J. & C. G. Bolinders mek. Verksts Norske Aktieselskab, Kristiania.

## Norsk-Amerikanere!

gjør Deres Indkjøb af

## Presentgjenstande

og

## nyttige Ting

hos

## Brødrene Pedersen

Bredgaden 5 (lige nedenfor Valbjergtauet).

Stentøi, Glastøi, Porselæn m. m. m.

Stort Udvælg i norske Presentgjenstande.

### Matroskjoler

— hv. m. blaa Krave & Opslag —  
i extra god Kval. — alle No. —  
Priser fra 5.90 til 8.90 hos

### I. Østbø

Hj. af Nygaden & Østervåg.

Husk! Indgang fra Østervåg.

hj. af Nygaden & Østervåg.

# Avtolingen av bautastenen over grænsevaktene 1807-1814

blev en enkel og fuldstedt begivenhet, og av gripende virkning. De tusener, som var tilstede ved denne anledning, vil glemme bautastenenes avtoling, saa stemningsfuldt var alt arrangeret, og saa dypt indtrykt gjorde det hele.

Ei kompani, sammensatt av soldater fra de tre rekrukompaniene paa Malthe under kommando av kaptein E. Nielson dannet espalier langs veien bort til bautaen og dannet vakt paa to av siderne, mens Skytterlaget i uniform og med sin gamle fane, Turnforeningen og Idrettsforeningen dannet vakt paa den andre. Utensom, opester Møssparkens øversjøer stod menneskemassen i totsluttede rækker.

Og der stod den store bauta, hyllet i det norske flag. Blomsterbedet omkring dens fot var prydet med de deligste forglemmige og gylneblad.

Paa den reserverte plass samlesdes esterhvert en røffe militære med oberst Sandberg i spidsen, Formannskap og Bystyre, bidragsydere m. fl. Esterat man hadde funget to vers av "Jeg vil verge mit land", holdt redaktør Østeds følgende tale:

Norske borgere, soldater og idrettmænd!

Der var en tid, da Grænsevaktens indsat i begivenhetene i 1814 ikke kom fullst til sin ret i det norske folks tanker.

Og det er ikke vanlig at fortale sig, at det kunde være saa. Men næstebaldres fred hadde slovet vor bevissthed om, at frigrens uløkke en dag kunde bane osaa paa Norges dor. Ingen veteraner, som klydt kuler og kanoner sine saar, gjorde minderne fra flagmarken og selvstrababerne levene for os.

Og det som veldig endnu mer: Ogsaa legterne etter 1814 hadde sin grænsevalf, omend ikke frigrens. Det var den grænsevakt, som fortet i longens raad, i Stortingets sal og ved unionsfomisjernes raadsborb. Det var en grænsevakt, som dreiet sig om grundlovs og riksak, om dagsordener og dittaminer, om punkter og paragrafer, saa og uansett, fra aar til aar, tiar efter tiar.

Quod under, at et folk som snart i hundrede aar stod med alle fins offentlige mœnde bedre en ikke opp i sine politiske og parlamentariske kampe, at dette folk endelig kom til at sætte sig ved Nissforsamlingens glansfulde arbeide, og stod i fare for at overha eller undervære andre faktorer.

Men der kom litt etter litt et overslag i dette. Vi oplevet den 7. juni 1895, da vort folk maatte tilføre et tilbaketog i sin unionspolitik, netop fordi det hadde forsømt sit forsvar og ikke stod rede til at sætte magt bak sin vilje. Og der kom en strålende dag 10 aar senere, da nationen vaagte at faste alle broer av — ikke bare i tro paa vor ret som selvstændig folk, men ogsaa i tilbake til det grænsevern, som nu var reist. Jeg taler ikke her om, hvilke insinuer der kan ha gjort sig gjælende senere paa aaret til at avverge et frebsbrud; men da beslutningen av 7. juni 1905 forberedes og fættedes, var forsvarsstyrke et angjorende moment. Og den gav stof til effektanter og sammenligninger ogsaa fra vor tidskrifts historie.

Samtidig hadde nylig forsønninger bidrat til at faste mynt lys over begivenhetene i 1814 og aarene nærmest før. Ikke saa at der saltet mindre glans og ære over Eidsvollsmændenes gjerning; men slik at der saltet riske lys, større hæder, mere historisk respekt over den rolle, hæren og hystvernet hadde spillet.

Sagten var det ikke stort bevidnt med vort forsvar bengang — efter nytidens maalestok eller i forhold til vores angriperes magtmøbler. Flaaten var sjaalet av engelsnerne, saa hystvernet måtte reises fra bunnen; hæren var forsømt under statskassens nod, vi manglet våben og ammunisjon, og vi manglet øvelse. Forsindelsen med regeringen i Danmark var avbrutt, landet laa som et stib uten ror, seilslitt og næsten synsefødig. Haa var vi, og fattige, knugt i nod etter gjentagne uaar; kornet slog feil, og potetdyrkningen var praktisk talt uten betydning. Den er bokstavelig sand, Henrik Ibsens tilbudding: "Engelske krydser flengte hver hævn, i landet var misvesitt og nob; den fattige sulset, den rike led saon, to kræftige armer var ingen til gavn, for doven stod sat og dobb".

Under stile forholds var det, Norge stude sera krig i 7 lange aar — tilslags for kr. 1500.00.

Oplysninger kan faaes hos statskonsulenten.

N. K. Grodaas,  
Hornindal.

## Gjessdal.

Stor Kirkesfest.  
Mindestenens avtoling

En saa storartet festlighet og en saa høi og egte stemning er neppe nooit gjeve oplevet i Gjessdal.

Menigheten samlesdes kl. 11 til gudstjeneste i kirken. Fra Algaard stod barnene i samlet tog hver med sitt flag i haanden. Toget flyngt sig soet nationalhavret baaab ind over bakkene og tok seg rent festlig ut. De sime blei ansett plass i kirken for, ja også for plads.

Folk kunde neppe holde tilbake beundringssutrop, da man kom ind i kirken og saa, hvor herlig den var pyntet med grønne blomster, flag og blomster.

Pastor Hestla tolket dagens tanke og stemninger i tilhøyring til salme 118.

Umiddebart etter gudstjenesten samlesdes folksalen inne paa Kirkegaard, hvor mindestøtten var reist, indtil videre indviet i flag. En talerstol var valgt ved et flag heist. Høitideligheten begyndte med avhøringen av "I vi elster". Derpaa besteg lensmannen Lima talerstolen og holdt under forsamlingen levende opmerksomhet foret om nogen av de historiske minder, som knytter sig til 17. mai iaa, 100-aa dagen for vor grundlov. Under sin tale av Eidsvollsmændenes mindet kom, at der ogsaa var en Gjessdal blant dem, nemlig Lauritz Østedsen, mindestaleren om Ole Gabuseland, han som mer end nogen anden hadde bivirat til at bønbestanden fikk sin rette plass i samfundets hørelse. Han saa os har vi lo ting, som symbolerer Nelds grundlyn, de to siste stene: Bibelen og Grundloven. Kules som symboliserer det første, denne mindst den andet.

Komiteens formand, Janus Gjeddal, talket for talen, hvilket forsamlingen gav sin tilslutning til ved kraftige hand slaps.

Formanden overgav saa mindestøtten til Gjessdal kommune, paa hvis vegne viceordfører Knut Kluge mottok den og takket for gaven.

Inskriptionen paa steinen lyder saa der saaledes:

1814.

Noris menn  
Baud faaren traass.

1905.

Brytingar som skum i foss.

1914.

Minnear med krov til oss.

Efter avtolingen blei funget en foranledningen forfattet sang.

Paa Algaard var der forskjellige slags festligheter. Der var saaledes folketog og idrettsøvelser.

Paa bebohuset holdtes en vellykket fest med taler av pastor Hestla, lederen av Gjessdal, kirkelæger Vadla og handelsmannen Siverisen m. fl.

Desuden var der fest paa Turnhallen og i Folkehuset. Overalt mange folk og god stemning.

Alt gikk meget pent for sig. Publikum opførte sig paa en værdig maate.

## Bøker.

A. M. St. Arctander: Stolemanden Viggo Ullmann. Et mindeskrift om Viggo Ullmann, en af de mest kendte boghandelere i landet.

Den gamle høgskulemannen A. M. St. Arctander er den, som kann fortælle os mest og best om Ullmann. Det var framisraa gode vener "fraa ungdom og til alder graa", og det var difor jo alt giadt at Arctander tok seg paa akademiet i Livssoga um den store afdannede venen sin.

Han har angrena emnet til Stolemanden Viggo Ullmann. Men han har da ogsaa komme noho lige inn paa det politiske og boglige arbeid hans. Det er truelig mange med meg, som høst har hørt at Arctander hadde tele et fullstidt arbeid ved Viggo Ullmann. Det hadde truelig vore lettare for han enn for nogen annan, so vel som han kendte Ullmann og soga var fraa nysare tid, og so livande som han høst har hørt med i alt som har hørt noho aa segla for folket vaart.

Men naar han no har tele skulemannen, so har han gjeve oss et overrakte ritst bilde av folkehøghulen i Norge jemmedes med sofa um Ullmann, like fraa dei syrte tider og til no, rikare og heilare ein han elles hadde sunna gjort det. Og det er jo mykje verdt, at me truelig lyt segja han gjorde rett i aa leggia alt sunna noho til sines og talo mest berre um stulemannen og skulearbeidet.

Og so maa me hugsa at Ullmann var stort i stulen og gjorde sitt beste arbeid her. Dei som berre har hørt

1911

Jeg har paa et tidligt tidspunkt til gunstige priser gjort betydelige indkjøb i røde Bordeauxvine av 1911 aargangen.

Disse vine, som indtil nu under omhyggeligt tilsyn har udviklet sig glimrende paa fad, blir i disse dage tappet paa flasker.

1911 vinen besidder en smuk farve, rig og tiltalende bouquet og har det særpræg, der karakteriserer de store Bordeaux-aargange.

For dem som ønsker at erhverve partier av disse udmærkede vine for selv at lagre dem videre for senere brug (vinen maa nu paa flasken fuldende sin udvikling) staar jeg gjerne til tjeneste med fordelagtig specialofferte i følgende vækster:

- Château Coutet, St. Emilion
- Château Biston Brillette
- Château Meyney, St. Estéphe
- Château La Tour-Dumirail, Médoc
- Château Montbrun, Cantenac-Margaux, Médoc
- Château Citran, Avensan
- Château Larose, Perganson
- Château Beausoleil
- Chateau du Grand Jour, Bourg
- Chateau La Roque, Fronsac.

## Specialtilbud tilslilles paa forlængende.

# Frederik Hansen

Telefon 123.

## Fra Sandnes.

Til forældre og lærlinge i Sandnes har en indsender n. i torsdag nummeret av "Aftenbladet" rettet en anmodning om at indskærpe børn og ungdom at de ikke opfører sig nordvestlig i skoleparten ved sondagskoncerterne, — eller at forbyde dem at gåa i parken. — Anledningen over den forældelige opførelse er besvaret.

I Sandnes stole har dog eleverne gjentagne gange været mindet om dette og noget har det hjulpet. Men desverre er der endnu en hel del barn, og kanske ikke halvsooen ungdom, som al formåning og tilrettevisning preller paan. — I den senere tid har det vist sig, at det er ungdom fra de nærmest tilstødende steder fra Hordaland, som opfører sig allermest forvært.

Men stolte dette uvene funne staggens og i det hele al den vandalisme som kommer tilbygning, for alvor utrybdes, saa man de voksne, som harmes over uven, optraa paan en anden maate. De maa m. a. o. agere politi, forst overfor sig selv, og dermed overfor barn og ungdom.

Hvor ofte ser en ikke at voksne og stikkelige folk i tankeloshet gjør slade. Mange kan ikke gaa forbi et træ uten at træde over det.

Arctander siger daa Ullmann i strib og strøm, i von og siger, og synes ogsaa for utslofleg libertiønskongens var, og for store og lange maal han hadde haadte for einskildmannen og samfundet. Han truelig mange med meg, som høst har hørt at folkehøghulen maatte verha til storveges framhjelp for heile folketivet og alt som gro og vessa skal i landet.

Gjennom det var jo vel! Og er der verha som har vært verha for folkehøghulen, so skal de verha so.

Arctander samler til slutt alt han har sagt og kann segja um Ullmann i dese ord:

"Tak og ære være hans minde! Det leveres sjeldent et menneskeliv i mere rettfinhet utvilling, dybere harmoni, større arflehet, klarere negenmyntighet og renere vilje; til Ullmann tok livet i tro, haab og hærligheit som Guds gave til hans ære."

Dette er like sant som det er vent.

Lars Ekeland.

at taate alt medbragt matpaper i veier og ganger. Voksne og ellers stikkelige folk, som neppe maa urette vilde ha en se fra nogen, kan ofte paa dette omraade være yderst tankelos, ja uvorne. Hoppe over gjerder og gjerne bryte dem ned bare for at spare sig en liten omvei. Haaffe med kniven i barken pa et træ eller i malte gjenstande, som høste og gjærer o.s.v.

Av den slags sorgaælser kunde der nærmest i massevis. — Paa dette omraade er der utentil en mangel ved vort folks opdragelse — eller farafler. Jeg vil salde det en brist i vor kultur. Kanste den endnu er for ung. De som har været utenlands, paastaa at der i andre land er gaane anden respekt for alt, som er gjort til pris og forstommelse. Engelsmændenes pietet for trær er jo verdenskjend.

Men for at komme tilbake til det specielle forhold, ungdommens opførelse i henvendende kirkespark, saa maa politiet ialtfald av og til indfinne sig med konserterne og strengt paataale enhver foresalende uorden, og straks hævre enhver som fastter sig til overpaabudet om en anständig optræden. Og for det andet maa alle voksne, som folter sig generet av uordenen, særlig mænd, strikke ind og agere politi. — Politiet enhver uorden, og hjælper det ikke, saa forlang vedkommende ferner av vagten.

Dersom gaau og gap som samlesder, forstaaer at det er to ting som fræsere: For det første maa politiet ialtfald av og til indfinne sig med konserterne og strengt paataale enhver foresalende uorden, og straks hævre enhver som fastter sig til overpaabudet om en anständig optræden.

Og for det andet maa alle voksne, som folter sig generet av uordenen, særlig mænd, strikke ind og agere politi. — Politiet enhver uorden, og hjælper det ikke, saa forlang vedkommende ferner av vagten. Dersom gaau og gap som samlesder, forstaaer at det er to ting som fræsere: For det første maa politiet ialtfald av og til indfinne sig med konserterne og strengt paataale enhver foresalende uorden, og straks hævre enhver som fastter sig til overpaabudet om en anständig optræden.

O. I. I.

Døre og vinduer leveres hurtigst og billigst fra A. Larsens Dampsuederkri. NB. Damptrørre materialer Telefon 231. Selvbjerggd. 11 & 13

I det vi henviser til nedenstaaende erklæring fra herr stadsfysikus Wyller, tillader vi os at anbefale vor udmerkede **Brus og Selters** fabrikert af de bedste raamaterialer og under den nøiagtigste kontrol av vor kemiker.

Med de nye filter og kulsyreapparater leverer vi nu ubetinget byens bedste, reneste og mest velsmakende mineralvande. Enhver bør gjøre et forsøk.

Vor **Brus og Selters** faaes hos byens handlende til fabrikpris.

## Aktieselskabet Tou.

Fra Stavanger Helseråd.

Paa foranledning attesteres herved, at der i de brusprøver, som den 9<sup>de</sup> 1914 blev udtagne hos *A/s Tou*, ikke fandtes saccharin.

Stavanger 14<sup>de</sup> 1914.

(Sign.) TH. WYLLER

### Husmødre!

Gryder i alle No. realiseres til langt under alm. pris.  
Benyt Anledningen.

#### Erling Kvie

Jorenholmen. Ligeoverfor Are & Dahle

#### Underskjørter

1 Moreng, Satin og Vaskete fra 2 Kr. hos  
I. Østbø.

Alt det nyeste i sorte og konlerte  
**Strømper**  
for Damer og Børn  
faaes i  
Stavanger Korset- &  
Syvareforretning  
— Olavkleven —  
vis-à-vis Posthuset.

#### VII

man ha et virkelig 1ste klasses

### Grislebrød

saa kjøb det fra

R. A. Idsøes Dampbageri.

### Dilfefjord

En Betryggelse for Publikum er, at alt vort Kjød er kontrolleret og stemplet for Nedslættningen paa Island. Dette Kjød er jo uden Undtagelse det fineste og mest velsmagende man kan opdrive. De til sommer, at Kjødet er pent behandlet, saa man med Tryghed kan si det er

1ste Klasses Vare!

Skulde der endnu være nogen, som ikke har prøvet dette Kjød, vil vi anbefale at gjøre et Forsøg, og vi tor med Siferhed si, at De for Fremtiden altid hjører dette hos

B. Gundersen A/S.  
Specialretning i Geduld,  
Klippest og Dillefjord.

### Lassar-Sæben.

Bedste 25 Øres Sæbe.

Ren, mild, døsi.

Kun hos Olaf L. Müller, Værksg. 6.

Coul. Mansjetskjorter  
i en extra Kval., 3,50 pr. Stk.  
hos  
I. Østbø.

## Husk Ophors-Realisationen

hos

Henrik Omland, Nygaden 35.

### Alle Varer,

hvorav specielt fremhæves:  
Moderne Dragt-, Frotér, Kjole-  
teier i Uld, Mousselin og Bomuld.  
Drestøler bortsælges

### til stor Underpris

#### Kjøp nye gardiner

i min specialforretning.  
Husk: Alt er nyt, utvalget  
det bedste og priserne lave.

#### Trygve Gjessen

Østervåg 24 ·

Thormed Vaalands tidl. lokale.

#### FORLANG ALTID



#### Sandnæs.

Reisekufferter og haandvæske  
mange størrelser og kvaliteter hos  
T. H. Idland.

#### Stot Lager

af

## Sandaler

Eget og hjem-  
fert Arbeide.

Stavanger Skofabriks Udsalg  
Kirkegaden 1

#### Jelsa pensionat,

Jelsa, mottar sommargæster for længere og kortere ophold fra prisene  
Smuk beliggenhet. Henv. til  
(RB. 5384) Ola Mehus, Jelsa.

Fornøjet bliver alle  
som kjøper  
Barberknife hos  
(RB 3496) C. M. Engelsen, Bredgt. 7.

#### G. & W.

anbefaler

Sort  
Blaa  
Gul  
Grøn  
Rød  
Brun  
Rødbrun } Hattelak

billigst.

Gudmundsen & Wang A/S  
Østervåg 29.

### Guttedragter

Bomuldshusseruller

Turistskjorter

for Sommeren

billigst hos

N. NORAAS.

## Canadian Pacific Linien.

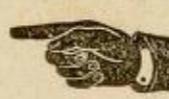
Amerikareisende gaa ikke feil.  
Husk, at Canadian Pacific Linien har Kontor i Bredgaden 13.  
Udmærkede 2, 4 og 6 mands lugarer paa 3de plads.

Billigste billetpriser.

Halvard N. Pedersen  
Hovedagent for Stavanger distrikt.



Aalgaard.



Paa Grund af Reparation og Forandring i Forretningen udsælges  
alle min Varets holdning i Manufactur. Colonial, Mel og År-  
faldsværter til betydelig nedsatte Priser fra 18de ds. og paafølgende Mndr.  
Aalgaard den 14<sup>de</sup> 1914.

Ole Sivertsen.

## Fra Bergens Dampsiks Assuranceforen.

Den ordinære Generalforsamling afholdes paa Bergens Børs  
Onsdag den 20de Mai 1914 Kl. 12<sup>1/2</sup>.

Til Behandling foreligger de i Lovenes § 9 bestemte Sager.

Bergen den 28de April 1914.

(BAE)

Direktionen.

## Bergens Assuranceforening

avholder ordentlig Generalforsamling paa Bergens Børs Onsdag den 20de Mai Kl. 1 Eftm. til Behandling av de i Lovenes § 9 nævnte Saker.

Bergen den 28de April 1914.

(BAE)

Direktionen.

## Automobilkompaniet A/S

Telefon no. 1666

Automobiler disponible  
hele døgnet.

Publikum anmodes om at forlange kontrolmerker  
hos chaufføren.

**Fineste  
australske  
Epler**  
hos  
**S. Leversen**  
Tlf. 875

**Festen i Bethania**

var meget godt besøkt, og formet sig som en kristelig-national fest, hvor folk med national sans og religios sans hygget sig rigtig godt.

Den begyndte med en kort opbyggelig betragning af Stibredes Kornelius Olsen over salme 105. Taleren fremholdt, at den som ser mellem troens sine paa vort folks historie i de sidst forlopte aar, han vil se Guds hand i alt, og finde grund til at takke Gud for al vor fremgang i lykke. Ham tilkommer øren for alt.

Kvartetten "Skjald" sang to tre pene sange, ligesom "Aubade" spille nogen pene forater.

Sogneprest Selmer talte for fødrelandet. Det er juist som kristne vi skal elsse dette land. Vi elster det, fordi det er vallert, for dets sunde luft; vi elster det, fordi det er vort folk, som bor her, dels minder, dels glæder og trængter er vore glæder og vore trængter. Vor omsorg bor stælle sig utover det hele land, ikke bare til vor egen by eller bygd. Taleren mindet om vort folks kaar for 100 aar siden, og hvor trofast vores fædrestrævet og hjæmptet. Vi vil mindes dem, som har hygget og ryddet landet. Se paa de bølgende østre og enge, se stoleshusene utover bygherne, firerne og bedehusene. Og sa os mindes sjøfolkene, som hygget landet derude, kent ogsaa paa de trofaste sjømandshusstrukurer. Sa os mindes alle trofaste arbejdere. Ja, vi elster dette landet. Vi gaar i projekternes, i apostlernes, i Jesu spor, naar vi elster dette fødrelandet.

Læser P. Molaug: Vort folk i by og bygd doxler idag ved mindeerne. Vi vil dra frem traek fra den lange tid, som gif umidbørligt forut for frihedsjordens fødsel. Gripende var de eksempler taleren drog frem paa grundlag af brevskraper og beretninger fra tiden omkring 100 aar siden. Det stod ikke bare laagt til i økonomi henseende, men den andelige tilstand var ogsaa meget mørk, hvad taleren gav en række eksempler paa. Men paa denne mørke baggrund fremdrog taleren ogsaa nogen hjertevarmende eksempler paa saud kristenkærlighed og offeregne.

Sogneprest Gjersløw talte for den øvrige kirke. Taleren hadde i disse dage set kirken paa jubilæumsudstillingen; den gjorde et sterkt indtryk og gav mange slags tanke. Det var sagt, at dens form mindet om en honn, som sofer at sprede sin vinger bestyttende og varmende utover saa mange som mulig. Taleren vilde næste paa kirken under dette billede. Det er mange virksomheder, som har faaet ly under vor kirkes vinger. Ogsaa i vor by er det saa. Giler som byens folkestal, har ogsaa kirken vinger udbredt sig. Men dette er det ydre. Det egentlige maal er, at hoer enest menneske skal bli et levende lem paa Jesu Kristi legeme.

Pastor Bonde holdt en stemningsfuld tale for hjemmet.

Groserer Ramsland avslutted med andagt.

**Festen i Totalen.**

Murmester Njaa var vert og efter et par vers om fødrelandsfangen talte han stemningsfuldt om Norge i det forlopte aarhundret. Saat det end mørkt og trænde ut, og var vore fødres arbeide vanfælig, saa visste det sig dog, at de var de rette mænd, og deres virke har staat sin pris.

Sadelmaker Jonas Østebøhl holdt talen for Stavanger. Han gav et sammentragt billede af byens historie, iført det fulde aarhundredes.

Havnebejgent Borresen fortalte historier fra sine sjømandsdaage. Der var ogsaa forvirrig god underholdning med musik av Totalens orkester. Mosgrøns trio og sang af kvartetten "Klang".

Vi til vor 17. mai paa Eidsvold i 1814.

Vi har elset dagen i fred i 100 aar. For fødres storverk i 1814 og for den velignede blandt dagene et 3 ganga.

Til daglig tro jeg nok vi retter for lidet pris paa friheds og fødrelandet. Saat vort Norge idag maatte frie Vinlands sjæbne!

Tanker vi os dette om slot i et synende glimt vil tanken gøre os om hjerterodderne med svende smerte. Vi vil krympe os i sort sorg.

Og vot sjæl vil vere syldt af jublede fol, fordi vi ejer et frit fødreland.

Har vi i disse 100 aar i gjerning ejt, at vi elster dette fødreland?

Jeg mener vi har ret til at hvare ja.

Søger vi at samle, hvad Norge var i 1814 og hvad Norge er idag, holder jeg for, at vi uden stædt har gjort grund til at hævde, at vi i disse 100 aar har vist verden vor vilje, vor evne og dermed vor ret til at leve et frifolts selvstændige liv.

Jeg skal ikke trætte med tal eller opregning. Men losaa naar Norges historie mere end nogen finde for. Losaa den grundig!

Ab løsningen vil der gro en traust tak for, hvad der er opnaad og ubrettet i disse 100 aar, men der vil ogsaa med myndig magt trænge sig frem i stolt og stærk følelse av vor højligheidspligt til at bygge videre.

Fremgang naaes tun, naar hvor enkelt ab os ejer intens evne over det bedste — hvor i vort sag. Højligheuden til fødrebandet blir mundskeir, om vi ikke alle som en syn er højlighed gennem arbeide.

Men det er ikke nok!

Den enkeltes intense arbeide er kun da en høisang til fødrelandets øre, naar der mellem alle disse enklele leb blir samvirkle — samhold — samfølelse — naar solidaritetsfølelsen gennemtruer individernes virke.

Da har vi den bedste borgen for varig velst for vort fødreland.

De enkelte enkers kraftudsættelse maa ikke under samfundsmaessigt ansvar.

Men dette samhold maa ogsaa — vi kan gjerne si i forholdenes fordelige medfor — gi sig det ublags, at vi er villige til at værge vort hjem. Det er ikke andre som har for sig et fægt landsslab med hvidmalede huse, bugnende tornagte, og mit i bygden en fikle med sit høje spir mod himlen. Hans drøm er blot til virkelighed. Nu er der ikke bare en, men der er mange norske bygder med vakte hjem, med fikler og fester — alle et vidnesbyrd om de norske ubanberedes energi og lid.

Hvis Alliancerhævets bolger kunde fortolke om alle de længster og tæller, som er gaat frem og tilbage, da vilde det nok bli en lang historie. Om havet ligger imellem, saa er dog hjerterne fremdeles forbundne, og gamle mor glemmer ikke saa let sin son eller datter i det ferne. Og mere end en gang husler nok ogsaa den hørteværende på hjemmet, hvor hegen blomstret, hvor smaaællene rislet, og hvor de megtige fjeld blaanaet med den hvide sne paa toppen. Det norske folk er et i sin rod, og det som binder sammen kan ikke do, selv om det ligger et verdenshavn imellem. Derfor visste det sig ogsaa i 1905, at ingen har fødrelandet med varmere følelse paa sit hjerte end nordmændene over i Amerika.

Der gik engang en takimmemlig-

hedens bolige gennem hele det norske folk mod vore brodre paa hin side havet. Det samme er tilfældet idag. Vor festsgæste er blot forhøjet ved at se i vort sag saa mange repræsentanter for nordmændene i Amerika. Vi taler hver og en, som har fundet vejen over havet, og som har deltaget med os paa denne vor nations hædersdag! Og vi ønsker held og lykke for hver nordmand og kvinde, hvis lod det er blevet at heise Norges flag og have Norges navn og øre derude i den store verden!

Det blev!

Borgermester Nielland talte for Stavanger: Saa langt tilbage som historien gaar, har der ligget et lille strandsted ved Bolnesfjorden, og dette sted het Stavanger. Hvor gammel hvem er, vet ingen, man vet knapt nok naar den stik fra stedsbævning. Byens udvilling har meget tilslæsses med en stute for fulde tell. Snart gaar det syrefende fremover for folkelig bør, snarlig ligger den uten for og er højstædig.

Taleren nævnte fortægelsigt de forskellige opgangs- og nedgangstider — fra den første glansperiode omkring Dømmen til vor egen hermetikk-tid. En her nogensby i landet, som idag har et opordring til at tælle og præse for de forlopte 100 aar, saa er det isandhet Stavanger. Mens landets befolkning i denne tid oplevet fra 900,000 til 2½ million, har Stavanger bys folkestørrelse 20-doblet sig, fra 2000 til 40,000. I 50-aarrene havde byen 9000 indbyggere, i min geografi læste jeg 18,000, da jeg som voksen nedfalte mig her som fægtor for talset vokset til 23,000, og nu er det som sagt 40,000. Dette viser, at den befolkning som er født her saavel som den indflyttede har staat rot.

Taleren izremboldt, at byen funde

glæde sig ved at staar i et godt forhold til sit opland, og at dette forhold bevarer,

er en livsbeligelse for byens fremtidige utvilling.

Der var ingen som ønsket byens

mening i 1814; men nu kan det trygt

sies, at Stavanger tælles med. Tro nogensom, at man for 20 aar siden hadde inviteret Stavanger bns ordstører til festighederne i Trondhjem i disse dage sammen med tilstæderne ordstørre? Nej, det var ikke sted; men nu er det gjort.

Taleren vilde ved denne anledning ikke doxle ved byens dette sider, men han vilde peke mot fremtiden; at vi vilde se stærke mot fremtiden; at vi vilde trofæ arbeide over paa sin plads, side ved side, for fulde sejl sætter ind i det næste aarhundret av vor selvstændighed. Leve gamle Svithuns fol, leve vort høje Stavanger!

Efter talen blev sanget "Nyjaforsels fied og dyre fjord".

Stolebænkerne i Teatercaas talte for nordamerikanerne:

Vi har idag den ære og glæde at

vi bejegn af en hel række repræsentanter for det norske folk over paa den anden side af havet. Vi hilser dem alle velkommen til vor fest idag, og vi tar det som et vidnesbyrd om deres højlighed til at gennemtrænge sig frem til følelse af vore landet, at de har reist den lange vej for at være med paa denne fødrelandsdags højtidsdag.

Udsædtsængslen har ganimel rod i det norske folk. For 1000 aar tilbage ploede ogsaa nordmændene havet i syd og vest, de tog land, grundet riger og over herredommene. Øste brede de stæder og gru om sig, der de for frem, og derfor var de i regelen lidet velkommen.

I vore dage er det anderledes, for det er til fredens kapteistrid Norges sonner og døtre nu vier sin kraft. Og den kan ikke andet end gælde over næste mand og kvinde at vide, at vore brødre og søstre i det ferne vesten i vore dage er meget velkommen og har vundet sig et godt og øret navn blandt det folk, hvortil de har bojat sig. Øste læser vi med stolthed om, hvordan nordmændene er rost og efterprygt, hvordan de har formaadd at bryde sig en hane og klæbe sig en fast og god stilling. Det gir tro paa det norske folks evne og dygtighed i det hele.

Mange aar er nu gaat hen, siden ryfylkesgutten Åleeng Person var død tilført over de endelose prærier

for at sage ester et godt og sundt sted, hvor udvandrede nordmænd kunde bæsse sig. Han sa sig en aften træt og modig under et tra og sovnet ind. I drømme saa han for sig et fægt landsslab med hvidmalede huse, bugnende tornagte, og mit i bygden en fikle med sit høje spir mod himlen. Hans drøm er blot til virkelighed. Nu er der ikke bare en, men der er mange norske bygder med vakte hjem, med fikler og fester — alle et vidnesbyrd om de norske ubanberedes energi og lid.

Hvis Alliancerhævets bolger kunde fortolke om alle de længster og tæller, som er gaat frem og tilbage, da vilde det nok bli en lang historie. Om havet ligger imellem, saa er dog hjerterne fremdeles forbundne, og gamle mor glemmer ikke saa let sin son eller datter i det ferne. Og mere end en gang husler nok ogsaa den hørteværende på hjemmet, hvor hegen blomstret, hvor smaaællene rislet, og hvor de megtige fjeld blaanaet med den hvide sne paa toppen. Det norske folk er et i sin rod, og det som binder sammen kan ikke do, selv om det ligger et verdenshavn imellem. Derfor visste det sig ogsaa i 1905, at ingen har fødrelandet med varmere følelse paa sit hjerte end nordmændene over i Amerika.

Der gik engang en takimmemlig-

hedens bolige gennem hele det norske folk mod vore brodre paa hin side havet. Det samme er tilfældet idag. Vor festsgæste er blot forhøjet ved at se i vort sag saa mange repræsentanter for nordmændene i Amerika. Vi taler hver og en, som har fundet vejen over havet, og som har deltaget med os paa denne vor nations hædersdag! Og vi ønsker held og lykke for hver nordmand og kvinde, hvis lod det er blevet at heise Norges flag og have Norges navn og øre derude i den store verden!

Det blev!

Borgermester Nielland talte for Stavanger: Saa langt tilbage som historien gaar, har der ligget et lille strandsted ved Bolnesfjorden, og dette sted het Stavanger. Hvor gammel hvem er, vet ingen, man vet knapt nok naar den stik fra stedsbævning. Byens udvilling har meget tilslæsses med en stute for fulde tell. Snart gaar det syrefende fremover for folkelig bør, snarlig ligger den uten for og er højstædig.

Taleren nævnte fortægelsigt de forskellige opgangs- og nedgangstider — fra den første glansperiode omkring Dømmen til vor egen hermetikk-tid. En her nogensby i landet, som idag har et opordring

til at tælle og præse for de forlopte 100 aar, saa er det isandhet Stavanger. Mens landets befolkning i denne tid oplevet fra 900,000 til 2½ million, har Stavanger bys folkestørrelse 20-doblet sig, fra 2000 til 40,000. I 50-aarrene havde byen 9000 indbyggere, i min geografi læste jeg 18,000, da jeg som voksen nedfalte mig her som fægtor for talset vokset til 23,000, og nu er det som sagt 40,000. Dette viser, at den befolkning som er født her saavel som den indflyttede har staat rot.

Taleren izremboldt, at byen funde

glæde sig ved at staar i et godt forhold til sit opland, og at dette forhold bevarer,

er en livsbeligelse for byens fremtidige utvilling.

Der var ingen som ønsket byens

mening i 1814; men nu kan det trygt

1814—1914. Paas Bjergsted var i alt installeret elstra 20,000 normallys, og parken tok sig glimrende ut.

Ogsaa inde i byen var der paa flere steder virkningsfulde og vakte lysdekorationser.

\* \* \*

**Telegramveksling.**

Følgende telegrammer er af Stavanger kommune igaar sendt i anledning af hundreårsdagen:

Til Kongen, Kristiania.

Stavanger kommune frembrærer sin ørbødige hilsen for Deres majestet i anledning dagen.

S. Loge, Rielland,

fugt. borgmester.

Statsministeren, Kristiania.

Stavanger kommune sender den norske regering sin ørbødige hilsen i anledning dagen.

S. Loge, Rielland,

fugt. borgmester.

Stortinget, Kristiania.

Stavanger kommune frembrærer sin ørbødige hilsen i anledning dagen.

S. Loge, Rielland,

fugt. borgmester.

Hundreårsfesten, Eidsvold.

Stavanger kommune frembrærer sin ørbødige hilsen i anledning af hundreårsdagens feiring.

S. Loge, Rielland,

fugt. borgmester.

Arrestation, N. 14 n. 4.

Festkomiteen, Stavanger.

Vi samles idag med Eder i det dypt







Idag stor Succes:

Hvor Hav og Land mødes

4 Akter.

I Hovedrollen:



Henny Porten.

**Fjæraa.—Basar**

til indlægt for vaisenhuset og andre Hjemmeforsamlinger afholdes paa Fjæraa besøbuds onsdag den 20. maj og Kristi himmelfartsdag. Dinsdag kl. 6.00 emsiger Sjur Espeland og Kristi himmelfartsdag kl. 4 forstander Baardsen og emsiger Raabdal.

**Fest paa „Bethania“, Reilstad,**  
torsdag 24. ds. kl. 11 til indlægt for huset. Daler: J. Næs og Nic. Wessne, muligens Fagereng. Sang og musik av Indremissionens musikkören (ældre). Beværtning.

**Rimissionsstevne**  
afholdes i Neunesby hovedkirke Kristi himmelfartsdag med mester formiddag til kirkedien samt eftermiddag kl. 3 & 8½. Kollett optas. Daler: Emissærerne Pettersen, Næs og Njelsvif. Rødsfæret.

**Chime.**  
En fest til indlægt for „Saron“ holdes Kristi himmelfartsdag kl. 4 eftermiddag. Daler: Pastor Broch, S. Holmsen og Høgskolen. Sang og musik. Entré 50 øre for voksne og 20 for børn.

**Hvitevarer!!**  
Kjøp dækketel og haandklær, staarter og lærrede, broderier og blonder m.m.m. hos  
**Trygve Gjessen**  
— Østervåg 24 —  
Thormod Vaalands tidi. lokale.

**LUX**

Den gamle methode med et elendig skrammel av et vaskebræt er forbi efterat LUX er blitt kjendt. Lux er videnskabelig. Det renser av sig selv uten hjælp og paa sin særegne Lux-maate. Uldtæpper, flaneller, uldtøj og sarte stoffe burde altid vaskes med Lux

Eftertryk forbudt.

**Sorden og kvinden.**

Roman av E. Phillips Oppenheim.

Autorsert oversættelse for „Stavanger Aftenblad“ ved Lilli Waage

Men selv da fortsatte jeg at hjelpe hende, skjønt indirekte, og uten hendes vidende, og jeg fortsatte også at la hende bevegte, for jeg kunde ikke utholde den tanke, at hun skulle være nott til at kjæmpe alene mot sygdom og nød. Jeg harte om hendes besøk hos dig, Cicile, og da hun kom tilbake til Paris, så! hadde dette besøk, gitt henne en akjønnsvanger ide. Hun hadde nemlig bort av dig, at jarlen av Alceston trødde, du var ded og hadde giftet sig igjen. Saa la hun en gråsam plan, som dog Gud skal vite, han senere måtte bete for pas en farværdig vis.

Jeg visste — ak! jeg hadde alltid viast, at Marie hadde elsket Dares far, lord Alceston, men da med mig, i et sidste fortvilet haab,

han foretrak dig Cicile, forvanledes hendes kjærlighet til hat. Hvorvidt lord Alceston hadde nogen skyld, skal jeg ikke kunne si, men Marie måa ha følt sig forurettet, ellers ville hun ikke gjennem en hel aarrekke ha næret disse følelser og tilslut konsentrert dem i en slik skjønnsvanger hevnplan. Hun lot lave et armbaand make til dit, Cicile og indlogerte sig i et tarveligt hus i London, hvorfra hun sendte bud til lord Alceston og sa til ham, at hans hustru, Cicile levet, og bad ham straks komme til hende. Jeg visste det, for jeg hadde fulgt efter hende fra London for at forsøke at frelse hendes ære og mig selv fra skam. Jeg hadde tat min datter med mig, i et sidste fortvilet haab,



om, at synet av hendes barn, som hun aldri hadde sett, siden hun var ganske liten, kanskje kunne mildne hende.

Pludselig kom der en strem av blod ut av hans mund, og han faldt tilbake, spoksesagtig blek; døden hadde allerede sat sit stempel på hans hvite træk og i hans glasagtige øyne. Næsten i samme øieblick aapnedes haveporten, og en læge og presten fra landsbyen viste sig. Doktoren skyndte sig hen til den doende mand, og idet han la sig paa knæ, undersøkte han ham hurtig, men rystet næsten øieblikkelig paa hodet.

Indre forblodning, erklaerte han. Hr. de Feurget, jeg kan desverre ikke gjøre noget for Dem. De har bare et par minutter at leve i.

Han trak sig tilbake, og presten fra landsbyen indtok hans plass. Et friskt vindpust blæste henover gronsværet og syutes at gi ham nyt liv. Blodstrommen var stanset og han gjorde tegn til os, at vi skulle reise ham op.

Gud ga mig kraft til at fortsette, bad han. Hellige Gud fader! Vær hos mig. Du har hørt min bekjendelse; Du har set min smerte; du vet alt. Kom nærmere lord Alceston, jeg kan bare hviske.

Det var nat, da jeg gik for at besøke hende. I to dage hadde jeg lusket omkring i nærheten av hendes dør, uten at ha mot til at gaa ind og tale med hende. Jeg var gaat til hende med barmhjertighet og kjærlighet i mit hjerte. Jeg gik til hende for at tryggle hende for sidste gang; for at fortælle hende om vort barn og frelse hende fra skam. Min gamle kjærlighet, som aldrig var utslukket var like saa sterk hos mig som nogensinde. Jeg vilde ha gjort, hvad hun saa end hadde bedt mig om. Jeg bare vilde ha hende tilbake igjen, tiltrods for jeg ham forsiktig.

**„SKULDA“**  
onsdag middag til Göteborg, Malmö og Stettin.  
N. B. Sørensen.

**Hingsteutstillingen i Stavanger**

(BAE) afholdes onsdag 20. ds. fra kl. 9 form. K. Teig.

**Turnforeningens „Kristianiatrop“**  
som skal delta i Jubilæumsstevnet i Pinen  
gir Opvisning paa Bybergstykket  
Kristihimmelfartsdag.

**Stavanger arbeiderforening.**

Medlemssmøte afholdes tirsdag 19de ds. til valg paa delegerede til landsmødet og diskussion om sparesystemet.  
Hr. o.r.skt. Sunde indleder.

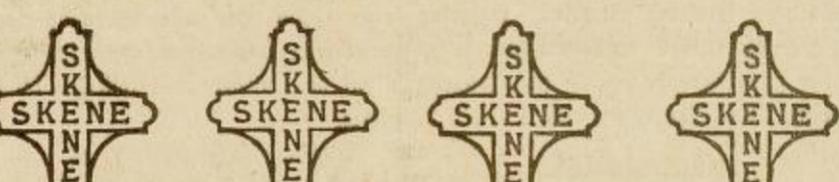
(R.B. 5378)

**Prima ny klipfisk**

modtaget idag. Anbefales i større og mindre vekter billigst.

B. Gundersen A/S.

**Idag**  
— modtaget ny Udvælg i —  
**Jakker og Kaaber**  
Godt Udvælg i  
**sorte Fruekaaber**  
hos  
**Thomas Kvalvik.**



Made in Germany. Made in Germany. Made in Germany. Made in Germany.

**Fabriksmærke for Breslauer Raffinade**

**Mærk!** Sukkergaletten  
Renhed  
Driehed i Brug  
og De Kjøber altid Breslauer Tabletter.

Lager hos Grossererne.

Agent: O. K. Olsen. Telefon No. 609.



Made in Germany.

**Breslauer Tabletter**

en gros &amp; en detail.

**Ingvald Haaland.****Uldbluser**

i Mousselin og Popeline fra 4.80 hos

I. Østbø.

**Bikuben.**

Manufakturavdelingen som nu er nedflyttet i det nyindredede lokale, er nu vellossortert i alle slags manufakturvarer samt skoletøj, smedebølg, anbrugsflaver, røflammer, rørdeler, borer, bolte, snit og toppe samt formefæller m. m.

Ny forsyning av linoleum ankommet.

**fra Fabriktilsynet.**

Alle nyoprettede Fabriker samt Verksteder, som regelmæssig beskæftiger 5 Arbejdere eller flere, maa uopholdelig anmeldes for Fabriktilsynet.

Stavanger 7/1 1913. Th. Wyller.

**Til Publikum.**

Publikum mindes om, at det er forbudt at temme Bos i Privetbingerne og paalægges paa det mest indtrængende i sin egen Interesse at respektere dette Forbud, da man ellers vil opleve, at Bingetemerne vil nægte at hente Gjedseen.

Stavanger Sundhedskommision 24/4 1913. Th. Wyller.

**Til Publikum.**

Det meddeles herved, at det er forbudt at temme Bos etc. paa den uoparbeidede Del af Grænsestensgaden udenfor Forbrugersforeningen „Økonom“. De eneste lovlige Affaldspladser er Tomten ved Hillervaagsvandet og indtil videre Cementvarefabrikens Tomt ved Sølandsvigen, og Publikum anmodes indstændig om kun at benytte disse Tomter til Lagring af Affald, da det ellers er umuligt at holde nogenlunde Orden i det i mange Henseender saa vigtige Spørgsmål om Affaldets Behandling.

Stavanger Sundhedskommision 14/4 1913. Th. Wyller.

**Underskjørter**

i Moreng, Satin og Vasketøj fra 2 Kr. hos

I. Østbø.

**Auktion.**

Tirsdag den 19. ds. kl. 8 eftermiddag afholdes auktion i Vævergaten 20 over en del godt

torlæggerverktøj,  
saasom: drejebønl, rørniet, tænger, rørkuttere, skruestikker, ambolt, smedebølg, anbrugsflaver, røflammer, rørdeler, borer, bolte, snit og toppe samt formefæller m. m.

(RB 1913)

Stavanger auktionsforvalterkontor

14. mai 1914. S. Steen.

**Stor auktion**

paa Sandnes i Klaus Birkems gaard onsdag 20. mai kl. 11 form., hvor der selges til høibygdede 80 hør, 12 øser og 8 gode brushestre.

Salve Stuhaug og Erik Strivni.

**Stor auktion**

afholdes paa Sandnes hos Klaus Birkem frem torsdag 23. ds. over 80 uvalgte røde og brune hør, opkjøpte i Lyngdal og Lister, samt 8 fine øser.

B. Øynebø.

**Færdige Gulteklar**

i Nansen- og Sportsfacon. Alder  
6 - 8 - 10 - 12 - 14 - 15 - 16  
17 - 18 Aar. Tøj & Forsager  
garanteres.

Thomas Kvalvik  
Nygaden 89**ABC The ABC The**

sælges nu i enhver velassorteret Forretning over hele Landet.

**Reklamepriser paa Linsem:**

Extra bleget Linned Kr. 1.55,  
1.95 osv. pr. Stk.

Extra bleget Benkler Kr. 1.55,  
1.85 osv. pr. Stk.

hos  
**I. Østbø**  
Hj. af Nygaden & Østervåg.

Jeg befandt mig omsider i et stort, svakt oplyst værelse, med en mængde beker langs væggene — lord Alceston's bibliotek; men han kom ikke. I et skjæbnesvært øieblick blev jeg opmerksom paa en række underlige, glinsende døgter i et mørkt eketræs skap, og fra den stund mit øieblick faldt paa det blanke stål, for der en djævel i mig. Jeg følte en stor mordertrang springe op i mit hjerte, og fra det øieblick var jeg en morder. Der lod en lav stønen fra lord Alceston's leber, og jeg saa, hvordan kvinden ved hans side giste tilbage i en redsel, som var for grufuld til at kunne beskrives. Men ingen af dem avbrød den døende mand.

**Coul. Mansjetskjorter**

i en extra Kval., 3.50 pr. Stk.

hos

I. Østbø.

den grusomhet, hun hadde vist mot mig.

Aa, min Gud! Min Gud! stoned net han. Det var forfærdeligt at sende mig der netop den natten og just paa den tid. Jeg motte ham.

Deres far, lord Alceston, da han forlot høst. Hvordan jeg undlot at lægge hand paa ham, vet jeg ikke; men jeg gjorde det. Jeg lot ham passere uten at si et ord, eller gjøre noget tegn.

Saa gik jeg ind til hende; hun mottok mig paa en forfærdelig maate. Hun saa, hun vilde aldrig se mig mere; hun havde baade mig og vort barn. Hun vilde ikke tale med mig — og befalte mig at gaa. I mindre end fem minutter hadde jeg forlatt huset, som en vanvittig rasende. Jeg forfulgte lord Alceston til hans hjem. Jeg saa ham gaa ind i sit hus gennem en privat dor, og i farten glemt han nokken utenfor. Jeg tok den, og efter et par minutters forløb, fulgte jeg ham forsiktig.

**Ijer, halvdun og dun**

i min sengesæts-forretning.  
NB. Jeg eier ikke en eneste pose ældre varo — salt er ny og frisk!

Trygve Gjessen  
— Østervåg 21 —  
Thormod Vaalands tidi. lokale.

# Dagens Telegramer

## 17. maj paa historisk grund.

Et uforgetlig møte i Rikssalen.

### Hilsen fra det islandske Alting.

Telegram til „Stavanger Aftenblad“.

#### Kristiania, idag.

Efter frokosten gik de stigere i præsidentens sal til Eidsvollsbygningen.

Fra altanen viste det samme flag som blev hængt i 1814. Stortingsrepræsentanterne var saavidt gjorlig anbragt paa de samme pladse, som vedkommende bør og amter hadde i 1814.

Præsident Lovland ledet møtet fra præsidentpladsen fra 1814. Kongen og regeringen sat på begge sider nærmest præsidentborde. Efter at forsamlingen havde sunget „Gud signe Norges land“, holdt præsident Lovland minde-talen for Grundloven og 17de mai, og han sluttet saaledes:

„Give aanden fra Eidsvollsstinget maatte bli levende i det norske folk. Vi samler os i den gamle bon: „Gud signe fædrelandet!“ Forsamlingen stemte slutningsordene: „Gud signe fædrelandet!“

Formanden for komitén for Eidsvollsbygningens utsir overbibliotekar Drolsum overrakte saa med en hilsen til kongen det gavebrev, hvorved utsyret overgås staten.

Kongen udtalte, at han i henhold til Grundlovens § 5 mottok gaven. Saalen skulde senere bli forelagt Stortingset. Kongen talset under forsamlingens bisald for gaven.

Den enkle højtidelighed afsluttedes af præsident Lovland, som sikkert hadde alle med sig, da han sa, at de som havde været tilstede i denne stund i riks-salen, vilde ta med sig et minde, som de aldrig vilde glemme.

Man samleses saa paa pladsen utenfor riksbygningen, hvor en stor folkesmæle var samlet.

Ordføreren i Eidsvold utbragte her først et leve for kongen. Præsident Lovland talte saa for Grundloven og den 17de mai. Talen var manende og kraftig, baaret af sterk stemning, inderskellig og varm.

Efterat fædrelands-sangen var sunget, oplæste præsident Lovland et telegram fra stortingsdeputationen i Roskilde: Konon, Hagerup-Bull og Andersen-Grimso, som meddelte, at de havde utsørt sit høver at nedslægge en frans paa Eidsvolls kommune og dens befolkning. Den er nu navne, som i historien for alle tider er knyttet uselv til sammen: Det er Eidsvoll og Norge. I solelsen herav har man paa denne dag først og fremst villet giste denne bygning, hvori begivenhederne er saa inderskellig knyttet. Vi vel alle, hvad der foregik i april og maj for 100 åben, og jeg skal ikke gjensta det, som saa ofte er mindet om i denne tid; men for vi gaar herfra hen til den sal, som har set den norske konstitution blit til, vil jeg også Eidsvolls kommune hæld og lykke til i fremtiden at hævde sine historiske traditioner ligesaa smukt som idag — disse traditioner, som er omfattet med højtidelighed af hele folket er noie knyttet til fædrelands historie i den store og vanskellige tid. Og ligesom vi taler for hoved der paa Eidsvold blev grundlagt, vil vi også paa dette sted be himle velsigne det land, fædrene har efterlatt, og det folk, som skal være og værige det fremover. Fædrelandet leve!“

Præsident Lovland refererte en række telegrammer, som var indspillet, deriblandt fra Melville og andre sjælliggjende steder. Blandt telegrammerne var også et fra Islands Alting, som blev meddelt med formands bisald.

### Briller og lorgnetter

med prima selene glas faar man mest nojagtig tilpasset i

Haalands uhrforretning

N. Holmegade 23.

ester stortingspræsident Berner holdt talen for dagen, overbibliotekar Drolsum talte for fædrelandet og højtalebetyder Sørensen for det uflantede Norge. Dansemusik med liv og lyst og der blev anbrændt et pragtsufligt syrnereti. Ved 1/2 11-tiden forevises et tablao og historiske billeder bl. a. av Kong Christian Frederik og billeder med Eidsvollsbygningen i baggrunden.

#### — Privattelegram —

Paa Eidsvold havde man dogens højtidelige stund. I Rikssalen sat sammen med landets lange stortingsmændene igjen paa de pladse, hvor for 100 år siden grundvolden til landets fædreland blev lagt.

Den tale som stortingspræsident Lovland holdt paa landsmøtet, var en virkning, som bragte gamle prædike mænd i den dypste bevægelse. Her mørk man, fier en av dem, stærkere end noget sted ellers historiens værdige magt, og forstod klarere end nogengang det storverk, som blev gjort.

Præsidenten havde utsat til dette siesblik med at læse op det højeste telegram fra Islands alting, som var indspillet til frokosten. Disse knappe, enkle ord fra Island folk gav en højtidelig gjenklang i salen.

Endnu med indtrykket stierst fra Eidsvollsstinget saa med en hilsen til kongen det gavebrev, hvorved utsyret overgås staten.

#### paa slotet.

Gjæsterne blev motet af højschef Nustad og overhofsmesterinden med vanlig elskværdighed. I den rede og hvite sal ventet gjæsterne kongen og dronningen, som kom kl. 1/2 10. De underholdt sig længe med en række af gjæsterne.

Efterst samlet kongen dagens indtryk i en tale, hvor han med sterk og mædig rost mindet om Kristian Frederik. Den tanke gjorde indtryk paa mange, hvorledes frihedsmaaerne i 1814 og den sidste, vi nu lever i, var knyttet nærmest sammen, dermed at i Palæet bengang og paa Slotet nu bor en konge, som med usværlig salt forsøgt at synre med bladet.

Efter souperen, som var serveret i saa mange saler, at der blev god spiseplads for alle, gik kongen længe omkring mellem gjæsterne og talte med en stor del af dem. Da kongen og dronningen ved 1/2 12-tiden trak sig tilbage, forlod gjæsterne slotet.

Da stortingspræsident Lovland fundt anledning til at ubridge et leve for kongen, til det tilslutning i en sterk og langvarig hyldest for landets første borgere. I de frie og enkle former, disse mottagelser har, blir der lejlighed for ordførere og stortingsmænd til at føre fællesinteresserte sammen, og der er utsømt i disse dage, saavel utsillingen, som under Kristiania kommunes middag lørdag og under souperen paa Slotet saa, knyttet mange hånd, som paa en helig måde vil binde sammen de betydelige mænd i vort vidstrakte land.

Efterst talte iaar flere deltagere end lidligere aar, hvad man også maaette ha ret ot vente. Talen for dagen, som holdtes af overlæger Cinar Mas, paahtedes av en stor menneskesmasse, og den laa langt over de vanlige 17. mai-taler, som man er vant at høre.

Tilslut utsatte taleren: Hvis man ikke verger sin frihet, maa den ofte befares tidsdobbelt. Vi ønsker alle at heise fredens banner, men vi maa mure på fredens tempel med sværd ved kænd.

Endelig mindedes det utvandrede Norge, hvis bjerter staar like saa varmt som vore, med højtidelig ord og gode ønsker.

Talen mottoses med kraftig bisald.

Til Hans majestæt kongen er indspillet følgende telegram fra præsident Wilson: Paa vegne af De forenede stater regering og folk sender jeg Deres majestæt de oprigtigste lykkenhuer i anledning af det 100-aars jubilæum, som idag feires i Norge. De forenede stater sætter stor pris paa de højtidelige fejser, som Deres oplyste og fremstredne landsmænd nærer oversor De forenede stater, og idet

je forsikrer Dem, at regeringen ogsaa gjengjelder og uicer disse fejser, beuittet jeg denne anledning til at fornys for Deres majestæt mit personlige gode ønsker for vore land og høffe.

Hans majestæt Kongen har herpaa sendt præsidenten et fasttelegram, hvori han udtaler, at det norske folk satte stor pris paa præsidentens telegram, saameget mer som man nu ser i Norge ser mange noesse, der er fra amerikanske undersætter og paa samme tid ikke har glemt sit gamle moderland.

(M. T. V.)

En suul gave.

Kristiania: Fra Ødeborgspræsident Monrad har Nordmandsforening modtalt en gave paa 10,000.

#### Grundstolt med 200 emigranter ombord.

Hull: Dampskibet „Glypto“ med 200 emigranter ombord er i ørkenes grundsolt ved Spaniahead. Der er anvendt dampere for at redde passagerne. Dampskibet ventes bragt fast i levet af aftenen. Emigranterne er sevært i god behold ankommet til London.

#### Stavangerlaget i

##### Bethania-sjælsterne.

Efter et ønske, Bethel Billefoss gav udtryk for i sin tale ved festen i Bethania, samleses igaa kl. 2 Stavangerlagets medlemmer deroppe for at besøge sjælsterne. I sogneprest Bundes og forstander Baardsens favorer mottoges gjæsterne av bestrelens nærmestmand disponent Conrad S. Pedersen, som viste dem rundt i alle sjælsters mange avdelinger og rum. Derefter samleses man i Bethania, hvor Berthel Billefoss holdt en fortale, og tilslut foranstaltet gjæsterne en kollektil fordel for stiftelserne. Da ikke alle Stavangerlagets høvrende medlemmer hadde anledning til at være tilstede, vil kollektien bli suspendert.

Stavangerlaget fortjener en varm tas for den smukke tanke, de her bragte til utsørelse.

Stavangerlaget fortjener en varm tas for den smukke tanke, de her bragte til utsørelse.

Umidbort ester sjælsters slut i kirken samleses menigheten paa Kirkegaarden, hvor bautastenen var reist og forslag overdækket af flag.

Forstrelens ordfører Gilje holdt avsløringstalen, hvor han først omtalte formandslagslovene tilbibræfshistorien og mind om den store betydning, som det kommunale selvstyre havde for vores folks utvilkning baade i kulturel og materiel henseende. Man hadde al grunn til at mindes de mænd, som blev valgt til at føre det kommunale selvstyre ut i livet. Venen havde uafslutet vejen, men de første formandslagsmedlemmer og formenneligt af ordførerne til det vanskellige arbeide at rydde det første veistykke; det var en meget vanskellig opgave.

Derpaa fildret taleren fortællig de øre træ af den manns livsforelse, hvis mindestotte her er reist.

Ommund Rasmussen Stokke var en vel begavet og fundslagskunstig mand, som efter dødsdagen ville dreve det ikke saa lidt langt i fundstaper, særlig var kirket og Balsalen synet, den sidste foruten med flag og gront også med malerier og billeder av aarhundrede store og fortjentfulde mænd paa de forskellige områder. Højlig-holdelsen fulgte det program, som tidligere er offentlig gjort.

Solebetyder Nas avslørte den nye stoltefanen, som er malt af teatermaler Krag. Paa fanen er malt en bauta

med indskriften „Hødere din far og din mor“. Til denne bauta ledet saa en mor sine to barn. Figurene er i norronastil. Balsiden bærer indskriften „Norge, Norge, blidt eller haardt, du er vort“. Her er desuden malt et næst landstap. Fanen er gave fra Sandnes sparebank.

Holstebroer og git omkring i bygden her og undervejs udgående som ungdomssolebetyder. Han blev gift til Stokke og blev her eier af et jordbrug. Han ejerlot sig en talrik børnestue. Den yngste datteren Gunhild blev gift med lærer og bankkasserer i Stavanger Svend L. Østfeld. Hun var altsaa mor til sognepræst Lars Østfeld.

Ommund Stokke fildret saa lidt om sine samtidige som en meget højstærk mand, som selv hørte aar først op til korn, indtil han nåede 90-aarsalderen. Han døde under et besøk hos sin datter i julen 1876 og blev begravet paa Randers Kirkegaard 2. januar 1877.

Ingenior Sven Østfeld traadte derpaa frem og nedla en frans, idet han talte omrent følgende:

Mr. Ordfører, kvinder og mænd i Hjelst!

Jeg vil gjerne faa lov til at bringe en tak fra Ommund Stokkes slægt for den ære. Hjelst herred har vist sin forste ordfører ved at rejse ham denne statue.

En tak ogsaa for de gode ord, som idag blev taget til hans minde.

Den vare bauta, vi her står samlet om, er reist over en enest mand — over en af de gamle, som i sin tid

gjorde sin pligt som god borgers i dette land — — men jeg tror jeg tolfer anken rigtig, naat jeg bag de ord, som stenen bærer, ogsaa læser en anden, dybt alvorlig mening. Denne bauta,

som er reist over en af de gode og til

ære for hans minde, skal ogsaa være

bud til alle os, som lever og som nu

staa i vores arbeide: Sent eller tidlig

gaar ogsaa vi i grav.

Om der forogen os blir rejst støtte paa vor

grav — det vet vi ikke; men et merke

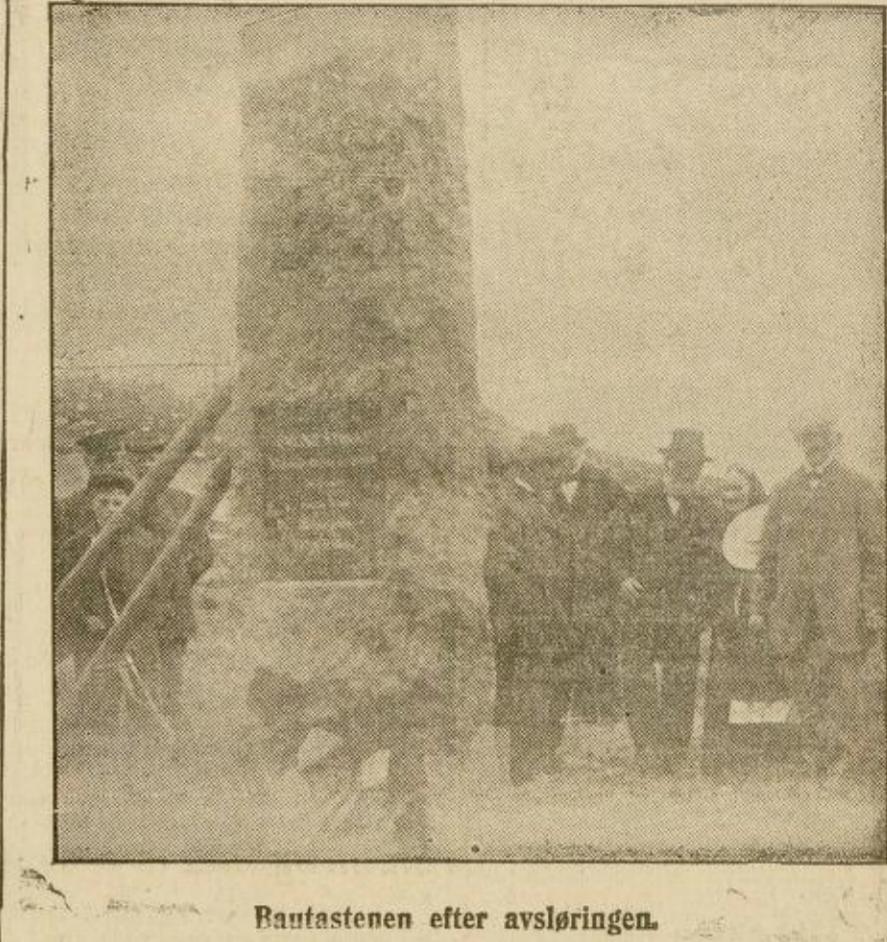
bygger vi os alle selv: Vort eftermæle.

Maatte vort liv og vort virke, hvori det

end falder, i hus og hjem, forgaard

og grond, i sogne og bylle, for gaard

og folc, bli sit, at vores jommer og vores imorgen.



Bautasten efter avsløringen.

#### Hjelst.

##### Hjemme.

##### Østland.

**Barnas Tænder**

og disses Pleie er en Sak, som særlig bør ligge Forældrene paa Hjerte. Allerede fra den tidligste Barndom av mas Grunden lægges tilrette, for at det opvoksende Barn skal faa friske og sterke Tænder. Lad derfor Tandlægen undersøke og passe paa Barnets Tænder.

Et kraftig Hjælpemiddel i Kampen mot Tændernes værste Flende — Bakteriene — er

**Stomatol Tand-Crème** og **Stomatol Tandvand**,

der fremstilles under Kontrol af Læger og Tandlæger.  
Stomatol Tand-Crème og Stomatol Tandvand renser Tænderne fuldstændig uten at angripe hverken disse eller Barnets emfndtlige Slimhinder i munden og hindrer paa Grund af sine kraftig bakteriedrepende Egenskaper i høj Grad Tændernes Ødeleggelse. Derfor bør ingen undlate daglig at bruge Stomatol Tand-Crème og Stomatol Tandvand, og særlig tilraades Forældre og Foresatte at venne Barna til at bruge Stomatol allerede fra den tidligste Barndom av.

**Stomatol** er saa kraftig antiseptisk, at 1 Del Stomatol opblænt i 99 Delt Vand dræper Dif-eri- og Kolera-bakterier inden 15 Sekunder.

**Carl A. Koyer's Stomatolfabrik**

Etabl. 1896. Kristiania. Telef. 5989.

Stomatol faaes en gros & en detail hos Torger Iversen, Stavanger.

**Bekjendtgjørelser.****Forlovede:**

Helene Andersen, Einar Kristoffersen,  
Stavanger.

**Dødsfall.**

**+ Vor inderlig kjære mor Regine Jensen**  
døde fredfuldt idag, 63 aar gammel.  
Stavanger 18/5 1914.  
Kristine Jensen, Erling Jensen.  
Inga Jensen, f. Johnsen.

Begravelsen foregaar fra hjemmet, Verksgaten 51, tirsdag kl. 1. Vennor og bekjendte bedes ledsage ham til graven.

**Vor kjære datter, søster og svigerinde Anna**  
døde stille og rolig fredag 15. ds., 22 aar gammel.  
Lye 18—5—1914.  
Paa egne og fraværende brøders vegne  
Elen Lye, Jon Lye.  
Søskende. Svoger.

**Min inderlig kjære son, vor elskede bror og svoger Knud Knudsen Rygh**  
døde i Guds fred lørdag 16. mai etter et kort sykeleie, vel 35 aar gammel.  
Rygh 18/5 14.  
Paa egne og fraværende sekendes vegne: Olene Rygh, født Sande.  
Søskende og svoger

**Vor kjære datter Elise**  
døde igaar, 15/5 aar gammel.  
Stavanger 18. mai 1914.

**Gurine Ræge, Eneval Ræge,**  
født Stokkeland.

Begraves fra hjemmet (Sandsgaden 79) onsdag 20. mai kl. 1. Vennor og bekjendte bedes ledsage hende til graven.

Min kjære mor og vor bedstemor

**Bertha Larsen**  
— f. Nilsen —

døde stille igaar, 72 1/2 aar gammel.  
Stavanger 18/5 1914.

Osten Larsen og børnene.

med skriftemål ved pastor Gulbransen.

Min kjære mor og vor bedstemor

**Bertha Larsen**  
— f. Nilsen —

døde stille igaar, 72 1/2 aar gammel.  
Stavanger 18/5 1914.

Osten Larsen og børnene.

med skriftemål ved pastor Gulbransen.

**Indremissionen.**

Mandag: Bethesda kl. 8 Fagereng m. fl.  
Tirsdag: Bedehuset kl. 8 ungdomsmøde.  
Sang, musik.  
Kristi himmelfartsdag: Ungdomsf. tur til Lutj. Kreis med togel kl. 8.40 im.  
Salen kl. 9 morgenandagt ved Mosby.  
Amtsbygdeb. kl. 11 M. Grissen og Haavarsholm.  
Kathammeren kl. 11 Haugland — og Midthun.  
Engen kl. 3 1/2 bibelkvinden og R. Hoiland.  
Storekajen kl. 5 Haugland m. fl.  
Bedehuset kl. 7 Øre og Fagereng.  
Fredag: Salen kl. 7 1/2 ungre kvinte.  
Onsdag bedehuset kl. 8 Chr. Sande.

**For kirkegaarden anbefales:**

Monumenter, gravkarme, gravplader i marmor, mosaik, cement.  
Camele plader og monumenter opdusdes.

Monumenter som er gået istykker istandssettes. Inskription buges.

Birger Johnsen's marmorsliperi.  
Telefon 1884. Trafikgd. 2.

**Norsk Kunstmuseum****Kino-Theatret**  
ved Hygiea.**Hendes Fortid**  
4 Akter.

Forfattet af:

**Wers Jensen**  
Iscenesat af:  
**Bjørn Bjørnson.**

Norsk Kunstmuseum

Min kjære son og vor kjære pleieson

**Paul Selvig**

gik hjem til Jesus idag, 15 1/2 aar gl.  
Stavanger den 18/5 1914.

Grete Jensen, Lina Andersen,  
født Staalesen. mor.

Ingeborg Jensen, Lovise Staalesen,  
mester.

Begravelsen foregaar fra hjemmet, Agent  
Klellandsg. 14, tirsdag 19. mai kl. 1.  
Vennor og bekjendte bedes ledsage ham  
til graven.

Vor kjære far og bedstefar  
fhv. skolelærer

**Torger Haugland**

døde i fred idag, nær 78 aar.

Stavanger 14. mai 1914.

Paa familiens vegne:

Karen Stangeland, Hanna Gundersen.

Antoine Jacobsen.

Vor inderlig kjære mor

**Bertha Egeland**,  
født Hovland,

døde fredfuldt idag, 80 aar gammel.

Stavanger 18/5 1914.

Børnene.

Begravelsen foregaar fra Egernes

kapel onsdag kl. 12.

Vennor og bekjendte bedes ledsage.

**Hjertelig tak**  
for deltagelsen.

Dagny og Martin Sømme.

**Tak.**

Hjertelig tak for deltagelsen ved

vor datter Synnevæs begravelse.

Andrea Iversen, Emil Iversen.

**Hjertelig tak**

for al deltagelse ved min husru og

vor mors begravelse.

Thorstein Iversen og børnene.

**Auktion**

avholderes paa Seldal, Høle, den 20. mai

først. kl. 2 efterm. hos Kristoffersen II.

Selbal over endel møbler, hvorav en

tølfetomode med speil, to senger (en ut-

trælseng) med madras, en dobbel seng

med madras, et rundt spisebord med 2

stoffer, amerikansk gummestol samt et gulv

pilæsæppe, et blomsterbord og mange

andre ting at nævne.

Kristoffersen Selbal.

**St. Petri menighet.**

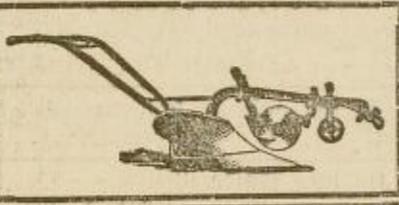
Onsdag 20. ds. kl. 10 form. altergang

med skriftemål ved pastor Gulbransen.

**Lysttur.**

Stavanger kr. ungdomstorening har utflugt til **Botne**, hvorfra fottur til Meling Kristi himmelfartsdag 21/5.  
Avgang fra Stenkarkaten med s/s „OSCAR“ kl. 1/2.

Billetter a kr. 1.00 løses i lokalet.

  
**Kvernelands Fabrik**  
anbefaler

**Ploge i 26 størrelser**

fjæl og skjær av panserstaal, glashård

**Fjerharve, hestehakker, ljaær og sigder.**

Overalt heiste udmerkelse.

**3 guld- og 27 sølvmedaljer.**

Udstillingens eneste guldmedalje Førde 1918.

**Kvernelands Fabrik pr. Stavanger.**

**Judremissionstevne**

paa Vigrestad

forst. Kristi himmelfartsdag.

Form. mose kl. 11. — Etterm. mose

kl. 3 1/2. Tale: Sogneprest R. Olsene,

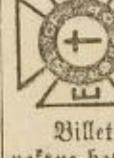
Erik Olsen, J. Graeland, Ole Sverdrup,

R. Madsland m. fl.

Kollekt til Indremissionen.

Judremissionsskomiteen for Rygylle

og Fjederens fælles.

 **Lysttur til Vinne**  
Kristi himmelfartsdag kl. 8

Billetter for sondagsstolebarn og voksne hos Arnt Michaelsen. Billetterne måa løses forud.

**Auktion**

over gaard og besætning.

Mandag 25. mai først. kl. 11 form. avholdes efter forlængelse af Sven Norlunds auktion paa og over hans anpart i Norland i Høiland, av styrk mark 2,33, samt over befestningen: 4 hør, 10 faar, 1 aars gl. hoppe, høns, gærdstape og endel inde.

(RB5342) L. E. Wolfvold.

**Stavanger Sjøforsikringsselskab AS**  
avholder sin aarlige generalforsamling

paa selskapets kontor tirsdag den 26. mai kl. 11 1/2 form. til fremlæggelse af beretning og regnskap for 1918 samt foretagelse af valg paa direktører og repræsentanter.

Av direktørerne utgaar:

Herr Hans L. Falck  
K. S. Bertelsen  
Jens J. Berner

Gjenstaaende er:

Herr Andr. Buch  
Georg T. Monsen

Av repræsentanterne utgaar:

Herr Chr. Fr. Falck  
Kr. Berg  
Thorbjørn Waage  
Erik Erikson

Gjenstaaende er:

Herr C. Middelthon  
O. E. M. Wiig  
Ole Knudsen  
Hans Madsen  
G. Mejlebender

Stavanger 13. mai 1914.

Hans L. Falck,  
(S.A.E. 6650) dir. form.

**Frelsesarmeene.**

Jøsten øvelser samt frigraat. Tirsdag kl. 8 1/4 offentlig ligamøte. Sang og musik. Samtidig R. R. mose.

Onsdag frelefsmøte.

**Stavanger Kvinderaad**  
og **Stavanger sanitetsforening**

avholder avskedsfest for fru Dorothea Vik fredag 22de ds. kl. 8 aften i Bedehuset. Taler, bevertning, sang, musik. Entré kr. 1.00. Adgang for alle interesserde.

(RB5388)

**Loge „Tananger“**

afholder **Aarsfest** Kristihimmelfartsdag Kl. 6 i Bedehuset. Tale af Lærer Mithun. Oplæsning, Sang og Leg. Bevertning.

# Sannus kaffe.

Fra stadsfysicus.

Af alle de kaffesurrogater, som i tidens løb er blevet mig tilsendt, er intet med hensyn til smag kommen den naturlige kaffe saa nær som "Sannus".

Da nu denne kun bestaar af rent korn, tilberedt paa en egen maade, og ikke indeholder spor af de skadelige stoffe, som gør den almindelige kaffe saa betænkelig som folkedrik. særlig for ungdommen, er det for mig ikke træsamt, at det i sanitær henseende vilde være en fordel om kaffe i størst mulig udstrækning kunde blive fortrængt af "Sannus", som jeg derfor herved giver min bedste anbefaling.

Stavanger 16/5 1914.

Th. Wyller,  
stadsfysicus.

"Sannus" faaes i butikkerne i by og land og kostet 40 øre pundet.

Lager for handlende hos

Tel. 1211.

Peder Skogste.

## Uldbluser

i Mousselin og Popeline fra 4.80 hos

I. Østbø.

Læs altid Avertissementer!

Den bedste Maling er



til indvendig og udvendig Brug.

## Fyrværkeri.

Ordres optas ved Jens S. Andersen.

Vitriol-Fikrill faaes hos Jens S. Andersen.

Coringol, dræber "Blad-lus", faaes hos Jens S. Andersen.

Hove-, Græs- og Urtefrø hos Jens S. Andersen.

Kunstmaler-Artikler hos Jens S. Andersen.

Kunrog i Fade og les Vagt hos Jens S. Andersen.

Fluedræbere og Fluepapir hos Jens S. Andersen.

**Skocream,** Bebel, Fix, Norge og Fedcram en Gros og en Detail hos

Jens S. Andersen.

## Underskjørter

i Moreng, Satin og Vasketøj fra 2 Kr. hos

I. Østbø.

## Brandsyn.

I uken fra 17/5 til 23/5 vil brandsyn foregaa:

I Det distrikts: N. Holmegts., Kirkegt. I Søde distrikts: Karlsmindsgt.

Det henstilles til husiere og leieboere at la husene være tilgængelige for brandsynet og under favær nedslægge nødter hos husets andre leieboere eller hos naboen.

Samtidig henstedes opmærksomheden paa brandslovens § 36 saaledende: "Alle, som og andet ildsærligt offald skal enten lægges i gaardrummet i en lase som er ildfast og forsynet med lok, eller føres hen til sieber, hvor det ikke kan volde ildsfare."

Uminnelige zinkboller vil ikke bli godkendt som ildsærlige.

Stavanger brandsyn den 16/5 1914.

## Uldbluser

i Mousselin og Popeline fra 4.80 hos

I. Østbø.

RB 5208

Endel brugt, krum tagten til salgs.  
Murmester Njaa.

## Slotoisalg

Over dag an fine, moderne dame- og herrestøbler. Bill. pris i Auktionslokalet, Fjelletorvet.

## Nypræsjær,

dampel, sælges billig. En ny rulle. Auktionslokalet, Fjelletorvet.

En hest, høle og korkhære til salgs.

Henv. Mellemgaten 1.

En liten skoite til salgs.

Esped. an.

## Landeierdom.

Fint beligg. 3 km. fra St. nær Kra. Husa. 30.000. 300 m. d. 300 m. havn, 400 m. grøn St. nær jorden, iflg. hægget paa 30 aar. Elekt. lys og kraft. Selges rimelig med redst. og befalet ved Joh. L. Hirsch & Comp., Bøndernes hus, Kristiania.

## Indbringende landeierdom.

nær Kristiania med 700 m. d. 400 m. St. paa jordm. Herstapelig bebygg. ås. for 77.600. Bl. a. større moderne svinebus. Elekt. lys og kraft. Pris 95.000. Joh. L. Hirsch, (H. O. 370) Bøndernes hus, Kristiania

## Not til salgs.

115 fot lang, 33 aleen dyb, 86 og 80 omfar. Næsten nn. D. Sorstaar.

## Brugt pengestap

og telefonapparat til salgs. Esp. anviser.

## Gammel material,

derer og vinduer med farver billig til salgs i Børgarten 5 ved Nye Fjelletorv. Salomonens Bureau,

## Hermetifabrikker.

Ca. 1000 maal eleved til salgs. Esp. an.

## Watnes eiendom i Kannik

er til salgs ved advokat Mr. Berg.

## Valbjerggt. 11.

Nærmere oplysninger meddeles o. s. faktøren Ronneberg.

Stavanger auktionsforvalterkontor 9/5

1914. (NB. 5864) O. Steen.

## Stor saareauktion

avholdes paa Nærø St. lørdag 23. mai

forst. kl. 11 fm. over ca. 120 utsatte

lamssauer. Derav endel store twilling-

sauer. (SAE 6676) Severin Tvedt.

## Kjolesom mottas. Pedersgaten 90.

Bestilling af flædkrød og lefser mod-

tages. Tausgade 19.

## Hestegjødsel bøske.

Hans Nam. Stokka. Telefon 1515 b.

## Prima Ware til Dagens laveste pris.

O. J. Aga, Kjelsetorv.

## Gode, kræftige saalplauter.

E. M. Jakutun. Telefon Hinna. (NB. 5859)

## Ø. Halm, Halmhaf og Havre

— prima Ware til Dagens laveste pris.

## O. J. Aga,

Kjelsetorv.

## Hushøjere, se her!

Hus — store og små — i alle bydele

paa gode forudsætninger til salgs ved

N. A. Bertelsen, Langgaden 42.

## Gaarde

rundt byen og i fjeldene paa gode for-

udsætninger til salgs ved

N. A. Bertelsen, Langgaden 42.

## Logi med fuld pension

onstes i eksamenstiden for 2 høste, som

stal op til middelforselskamten saar som

privatister. Bill. med prisopgave meistet.

Utenby 2731" til ekspeditionen.

## Eggi ønskes.

Mobl. vær. med frost. og ofte onstes.

Bill. med pris mif. "F. A. 9679" i esp.

## Logi med fuld pension

onstes i eksamenstiden for 2 høste, som

stal op til middelforselskamten saar som

privatister. Bill. med prisopgave meistet.

Utenby 2731" til ekspeditionen.

## Konfirmeret gut

ontas i lære fra

Maurits Jensen, Barberalon. Kirkeaten 10.

## En flint og paalidelig baker

som arbeider selvstændig faa plads

straks. Anstning med attest og løns-

forlangende sendes snarest.

## For en paalidelig hensetepie er plads

ledig straks. Henv. Sandbak. 20.

## Assistant

hos materialforvalter.

Yngre ugigt mand med præcis i

materialbogfører ved auktørg. leges til

kratstæll. på Vestlandet. Ansættning

inbekomme kontor, udannelse, arbejde

etc. bilagt med attestafskrifter

sendes Høydahl Ohms Annons-

Expedition, Kristiania, under mærke

400.

Stavanger 16/5 1914.

Stavanger 16/5 1914.